

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 05 grudnia 2025 r.
Znak sprawy: DŻW.orz.058.22.2025

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 13824

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 13824 w sprawie stworzenia form wsparcia dla podmiotów „zapewniających schronienie koniom uratowanym przed ubojem lub porzuceniem” Pani Wioletty Marii Kulpy Poseł na Sejm RP, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

W pierwszej kolejności pragnę przypomnieć, że konie są zwierzętami gospodarskimi, których chów i hodowla są prowadzone między innymi w celu pozyskiwania mięsa. Zatem kierowanie tych zwierząt do uboju jest normalnym zjawiskiem towarzyszącym produkcji zwierzęcej i przede wszystkim zgodnym z prawem, pomimo iż stwierdzenie „ratowanie ich przed ubojem” zdaje się sugerować inaczej.

Od czasu wstąpienia Polski do Unii Europejskiej konie są objęte obowiązkiem identyfikacji i rejestracji, co wiąże się z koniecznością zaopatrzenia każdego zwierzęcia w unikalny dożywotni dokument identyfikacyjny oraz oznakowania za pomocą wszczepianego transpondera. Informacje dotyczące zwierząt, a także informacje dotyczące miejsca ich utrzymywania, dane właścicieli oraz dane posiadaczy, faktycznie sprawujących opiekę nad danym zwierzęciem, są rejestrowane w komputerowej bazie danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR). Uchybienie w zakresie wykonania ww. obowiązków jest wykroczeniem zagrożonym karą grzywny.

W przypadku podejrzenia porzucenia konia na podstawie informacji zgromadzonych w komputerowej bazie danych ARiMR jest **możliwe ustalenie właściciela tego zwierzęcia i pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej**, ponieważ porzucenie zwierzęcia zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt¹⁾ jest przestępstwem zagrożonym karą pozbawienia wolności do lat 3, a w przypadku działania ze szczególnym okrucieństwem od 3 miesięcy do lat 5.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt¹⁾ kto utrzymuje zwierzęta gospodarskie jest obowiązany do zapewnienia im opieki i właściwych warunków bytowania.

Utrzymywanie zwierząt w niewłaściwych warunkach bytowania stanowi przestępstwo zagrożone karą pozbawienia wolności do lat 3, a w przypadku działania ze szczególnym okrucieństwem od 3 miesięcy do lat 5.

Samo utrzymywanie zwierząt w niewłaściwych warunkach bytowania nie wiąże się bezwzględnie z koniecznością ich interwencyjnego odebrania. Jeżeli zwierzęta są co prawda utrzymywane w niewłaściwych warunkach bytowania, jednak nie jest to przypadek niecierpiący zwłoki, w którym ich dalsze pozostawanie w takich warunkach zagrażałoby ich życiu lub zdrowiu, trudno byłoby uznać interwencyjne odebranie zwierząt za zasadne.

W takich przypadkach wójt (burmistrz, prezydent miasta) winien zastosować tryb zwyczajny, tj. wszcząć postępowanie administracyjne w sprawie czasowego odebrania zwierząt i rozważyć w jego toku wszelkie okoliczności sprawy, by ostatecznie rozstrzygnąć czy w danej sytuacji czasowe odebranie zwierząt jest konieczne. W trybie zwyczajnym zwierzęta są ewentualnie odbierane dopiero po wydaniu decyzji przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Zwierzę gospodarskie czasowo odebrane na podstawie decyzji wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce pobytu zwierzęcia powinno zostać przekazane gospodarstwu rolnemu wskazanemu przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Jedynie w przypadku braku zgody właściciela tego gospodarstwa rolnego na przekazanie zwierzęcia, lub wystąpienia innych okoliczności uniemożliwiających przekazanie tego zwierzęcia, zwierzę może zostać nieodpłatnie

przekazane innej osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej albo osobie fizycznej, która zapewni mu właściwą opiekę.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt¹⁾ upoważniony przedstawiciel organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, może odebrać zwierzęta w przypadku niecierpiącym zwłoki, gdy dalsze pozostawanie tych zwierząt u dotychczasowego właściciela lub opiekuna zagraża ich życiu lub zdrowiu. Upoważniony przedstawiciel organizacji społecznej ma jednak obowiązek niezwłocznie zawiadomić wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o dokonanym już interwencyjnym odebraniu zwierząt. Wójt (burmistrz, prezydent miasta), po rozpoznaniu sprawy, podejmuje decyzję w przedmiocie odebrania zwierząt.

W przypadku, gdy organ ten stwierdzi, że nie było podstaw do interwencyjnego odebrania zwierząt, **zwierzęta muszą zostać zwrócone ich właścicielowi lub opiekunowi**. Istotą odebrania zwierząt w trybie interwencyjnym jest natychmiastowa eliminacja zagrożenia związanego z pozostawaniem zwierzęcia u osoby, pod której opieką się znajduje.

Zapewnienie właściwej opieki może się wiązać z koniecznością przeprowadzenia zabiegów leczniczych i profilaktycznych, przy czym ważne jest, by zabiegi te, w szczególności inne niż pilne i bezwzględnie konieczne dla ratowania życia lub zdrowia danego zwierzęcia, były konsultowane z ich właścicielem. **Właściciel czasowo odebranych zwierząt nie utracił bowiem prawa własności do tych zwierząt**. Należy przy tym pamiętać, że w przypadku przekazania czasowo odebranych zwierząt innej osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej albo osobie fizycznej, która zapewni im właściwą opiekę, **ustawa o ochronie zwierząt nie daje podstaw do obciążenie kosztami utrzymania i leczenia tych zwierząt ich właściciela lub opiekuna**.

Podejmując się opieki nad koniem odebrany na podstawie przepisów ustawy o ochronie zwierząt¹⁾ organizacja, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, godzi się z koniecznością poniesienia kosztów związanych z utrzymaniem tego zwierzęcia.

Koty wolno żyjące należy postrzegać jako przedstawicieli szczególnej, niezdefiniowanej w ustawie o ochronie zwierząt¹⁾, kategorii zwierząt, odrębnej zarówno od kategorii

zwierząt dzikich, jak i zwierząt domowych. Są to koty nieposiadające właściciela oraz żyjące w warunkach niezależnych od człowieka.

Zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gminy. W tym celu rada gminy, corocznie określa program opieki na zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Program ten obejmuje w szczególności zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt, obowiązkową sterylizację lub kastrację zwierząt przebywających w schronisku dla zwierząt, zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, czy **opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie.**

Program ten zawiera również wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację, a koszty realizacji tego programu ponosi gmina, a zatem gmina jest odpowiedzialna za dokarmianie kotów wolnożyjących oraz dysponowanie środkami przeznaczonymi na ten cel.

Kotów wolno żyjących, w przeciwieństwie do kotów bezdomnych, nie wyłapuje się w celu umieszczenia w schronisku i w celu poszukiwania dla nich właścicieli, gdyż po pierwsze ustawa o ochronie zwierząt nie nakłada na gminy takiego obowiązku, po drugie natomiast, byłoby to sprzeczne z celem wyodrębnienia w tej ustawie kategorii „kotów wolno żyjących”, które to zwierzęta, w przeciwieństwie do zwierząt bezdomnych, żyją w warunkach zasadniczo niezależnych od człowieka.

W świetle przedstawionych powyżej wyjaśnień uprzejmie informuję Pana Marszałka, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie planuje stworzenia mechanizmów wsparcia dla organizacji, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, zajmującym się opieką nad końmi, analogicznie do rozwiązań dotyczących opieki nad kotami wolnożyjącymi. Nie planuje się wprowadzenia jakichkolwiek form wsparcia finansowego ww. podmiotów, ani zwierząt przez nie utrzymywanych. Nie przewiduje się również dodatkowego uregulowania statusu prawnego tzw. „domów dla koni”, ponieważ w świetle prawa weterynaryjnego są to zwykłe zakłady utrzymujące zwierzęta łądowe³⁾, które podlegają takim samym obowiązkom jak wszystkie inne podmioty utrzymujące zwierzęta gospodarskie.

Jednocześnie informuję, że dialog z organizacjami, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, jest prowadzony w sposób określony w przepisach uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów²).

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jacek Czerniak

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. 2023 r. poz. 1850,
- (2) uchwała Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2024 r. poz. 806),
- (3) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) (Dz. Urz. UE L 84 z 31.03.2016 str. 1, z późn. zm.)

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów